

5 Exerciții rezolvate

Soluție (Exercițiul 4.2)

$$\begin{aligned} \mathcal{H}_2: \theta^* &= [E\{\varphi(n)\varphi^T(n)\}]^{-1} (E\{\varphi(n)y(n)\} \quad E\{\varphi(n)\varphi^T(n)\theta^*\}) = \\ &= - \begin{bmatrix} r_{yy}[0] & r_{yy}[1] \\ r_{yy}[1] & r_{yy}[0] \end{bmatrix}^{-1} \left(\begin{bmatrix} r_{yy}[1] \\ r_{yy}[2] \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} r_{yy}[1] \\ r_{yy}[2] \end{bmatrix} \right) \\ &\quad (\text{dacă modelul ar fi de ordin 2}). \end{aligned}$$

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \hat{a}_{z1} = \frac{r_{yy}[1](r_{yy}[2] - r_{yy}[0])}{(r_{yy}[0])^2 - (r_{yy}[1])^2} = a \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} r_{yy}[1] \neq 0 \text{ și} \\ r_{yy}[0]r_{yy}[2] = r_{yy}^2[1] \end{cases}$$

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \hat{a}_{zz} = \frac{r_{yy}^2[1] - r_{yy}[0]r_{yy}[2]}{(r_{yy}[0])^2 - (r_{yy}[1])^2} = a_{12}^* = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow r_{yy}^2[1] = r_{yy}[0]r_{yy}[2] \quad (\text{la fel})$$

al doilea termen al lui P

* În această situație, se constată cu ușurință că $\theta^* = [a_{11}^* \ 0]^T$, ceea ce conduce la exprimarea estimății $\hat{x}^z$ astfel:

$$\hat{x}^z = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N (y(n) + y(n-1)\hat{a}_{11})^2 + o\left(\frac{1}{N}\right)$$

estimată pentru $\mathcal{H}_1$

un termen ce tinde la 0 când $N \rightarrow \infty$

* Rezultă că $\lim_{N \rightarrow \infty} \hat{x}^z = (x^*)^2$

- Condiția de consistență este: $\begin{cases} r_{yy}^2[1] = r_{yy}[0]r_{yy}[2] \text{ și} \\ r_{yy}[2] \neq 0, r_{yy}[2] \neq 1 \end{cases}$

5 Exerciții rezolvate

Soluție (Exercițiul 4.2)

$$c) M_1: \quad \mathcal{V}_N^2[1] = \lambda^2 \left[r_y^{N-1}[0] (N-1) \right]^{-1} = \frac{\lambda^2}{(N-1) r_y^{N-1}[0]}$$

$$M_2: \quad E \{ (\hat{\theta}_N - \theta^*) (\hat{\theta}_N - \theta^*)^T \} = \lambda^2 \begin{bmatrix} N r_y^N[0] & N r_y^N[1] \\ N r_y^N[1] & N r_y^N[2] \end{bmatrix}^{-1} =$$

$$\mathcal{V}_N^2[2] = \frac{\lambda^2}{N} \frac{1}{(r_y^N[0])^2 - (r_y^N[1])^2} \begin{bmatrix} r_y^N[0] & -r_y^N[1] \\ -r_y^N[1] & r_y^N[0] \end{bmatrix}$$

$$\mathcal{V}_N^2[2] = \frac{\lambda^2}{N} \frac{r_y^N[0]}{(r_y^N[0])^2 - (r_y^N[1])^2}$$

$$\lim_{N \rightarrow \infty} N \mathcal{V}_N^2[1] = \frac{\lambda^2}{r_y[0]} \quad ; \quad \lim_{N \rightarrow \infty} N \mathcal{V}_N^2[2] = \frac{\lambda^2 r_y[0]}{(r_y[0])^2 - (r_y[1])^2}$$

• deoarece $0 \leq (r_y[1])^2$ rezultă:

$$0 \leq (r_y[0])^2 - (r_y[1])^2 \leq r_y^2[0] \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{\lambda^2}{r_y[0]} \leq \frac{\lambda^2 r_y[0]}{(r_y[0])^2 - (r_y[1])^2} \quad \text{g.e.d.}$$

5 Exerciții rezolvate

Exercițiul 4.3

Deduceți expresiile estimațiilor oferite de MVI pentru un model ARX[1,1] și un vector al instrumentelor de tip nefiltrat.

Studiați consistența lor și precizați un set de condiții suficiente pentru verificarea acestei proprietăți.

Determinați condițiile generale de consistență în cazul în care nici intrarea nici zgomotul nu sunt neapărat albe.

Soluție

• MVI: $\hat{\theta} = \left[\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N z[n] \phi^T[n] \right]^{-1} \left[\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N z[n] y[n] \right]$, unde:

$$\phi^T[n] = [-y[n-1] \quad u[n-1]]$$

$$\hat{\theta} = \begin{bmatrix} \hat{a} \\ \hat{b} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N u[n-1] y[n-1] & \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N u^2[n-1] \\ -\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N u[n-2] y[n-1] & \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N u[n-1] u[n-2] \end{bmatrix}^{-1} \times$$

$$\times \begin{bmatrix} \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N u[n-1] y[n] \\ \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N u[n-2] y[n] \end{bmatrix}$$

5 Exerciții rezolvate

Soluție (Exercițiul 4.3)

- Cu notatiile unescute, rezultă:

$$\hat{\theta} = \begin{bmatrix} \hat{a} \\ \hat{b} \end{bmatrix} \cong \begin{bmatrix} -r_{uy}^N[0] & r_{u}^N[0] \\ -r_{yu}^N[1] & r_{u}^N[1] \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} r_{yu}^N[1] \\ r_{yu}^N[2] \end{bmatrix} =$$

$$= \frac{1}{\Delta_N} \begin{bmatrix} r_{u}^N[1] & -r_{u}^N[0] \\ r_{yu}^N[1] & -r_{yu}^N[0] \end{bmatrix} \begin{bmatrix} r_{yu}^N[1] \\ r_{yu}^N[2] \end{bmatrix},$$

cu $\Delta_N = r_{u}^N[0] r_{yu}^N[1] - r_{u}^N[1] r_{yu}^N[0] \neq 0$ (dacă se verifică)

$$\begin{cases} \hat{a} = \frac{r_{u}^N[1] r_{yu}^N[1] - r_{u}^N[0] r_{yu}^N[2]}{r_{u}^N[0] r_{yu}^N[1] - r_{u}^N[1] r_{yu}^N[0]} \\ \hat{b} = \frac{(r_{yu}^N[1])^2 - r_{yu}^N[0] r_{yu}^N[2]}{r_{u}^N[0] r_{yu}^N[1] - r_{u}^N[1] r_{yu}^N[0]} \end{cases}$$

$$\hat{\lambda}^2 = \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N (y[n] - \phi^T[n] \hat{\theta})^2$$